kiriku juures, Pikknurmes ja Pööra külas). Apteek Puurmanis; ühispank Härjanurmes. Osaühisuslisi kauplusi 1 (Kursi kaubatarvitajateühisus Kursi kiriku juures). **Laadapäevi** 2 (Pikknurmes 1. apr. ja 28. okt.). **Rahvakoole** 8 (1922/3): Jõune 3-kl. algk., 1 õpet., 29 õpil.; Sadukülа 6-kl. kõrgem algk., 3 õpet., 2 tunniand., 129 õpil.; Laeva 4-kl. algk., 2 õpet., 49 õpil.; Pikknurme 2-kl. algk., 1 õpet., 29 õpil.; Kirikuvalla 4-kl. algk., 2 õpet., 53 õpil.; Tõrve 4-kl. algk., 2 õpet., 35 õpil.; Altnurga 3-kl. algk., 1 õpet., 26 õpil.; Tammiku 3-kl. algk., 1 õpet., 20 õpil. **Seltse ja ühisusi** 34: Haridusseltse 2 (Kursi as. 1906, liikmeid 70, raamatuid 200; Jõune as. 1919, liikmeid 42); laulu- ja mänguseltse 1 (Laeva as. 50 a. eest, liikmeid 60, varandust 1 000 000 mk.), rahvaraamatukogu-seltse 2 (Pikknurme; Laeva); karskuseseltse 1 (Kursi as. 1892, liikm. 49, varandust umb. 100 000 marga eest, raamatuid 120), usulisi seltse 1 (kristliku kultuuri ja ilmavaate edendamise seltsi osak. Laevas as. 1922, liikm. 5), tuletõrje-seltse 1 (Pikknurmes as. 1922, liikm. 22), tulekahju puhul vastastikku abiandmise seltse 3 (Härjanurme as. 1903, liikmeid 116; Pikknurme; Puurmani as. 1921, liikmeid 92), põllumeestekogusid 3 (Puurmani as. 1920, liikmeid 48; Härjanurme as. 1920, liikmeid 30; Laeva as. 1920, liikmeid 18), põllutööliste ühisusi 2 (Puurmani as. 1921, liikmeid 25; Laeva liikmeid 19), õpetajateühisusi 1 (Kursi as. 1919, liikm. 12), Eesti Metsateenijate Ühisuse osakondi 1 (Puurmani as. 1920, liikm 23), maaparanduse-ühisusi 1 (Laeva as. 1921, liikm. 6), laenu- ja hoiu-ühisusi 1 (Kursi-Härjanurme as. 1910, liikm. 189), tarvitajateühisusi 1 (Kursi as. 1919, liikm. 133); masinatarvitajate-ühisusi 7 (Laeva as. 1912, liikm. 15; Tõrve as. 1916, liikm. 21; Pikknurme I as. 1912; Pikknurme II; Kirikuvalla as. 1922, liikm. 16; Härjanurme I; Puurmani as. 1923), piimatalituse- ja kontrollühisusi 4 (Pikknurme as. 1912; Härjanurme as. 1912, liikm. 41, Puurmani kontr. üh. as. 1914), turbaühisusi 1 (Puurmani as. 1923); põllumeesteseltse 1 (Puurmani as. 1919, liikm. 53). **Arste** 2 (Kursis ja Kursi kirikumõisas), ämmaemandaid 2 (Kursi köstrimajas), apteek 1 (Kursis). **Vaestemaju** 2 (Härjanurmes ja Puurmanis); vallavaeseid: Härjanurmes 40, Puurmanis 8, Laeval 12, Kirikuvallas 4. **Postkontoreid** ei ole. Postiagentuure 2 (Laeva as. 1920; Puurmani 1923), telefoni-keskjaamu 1 (Puurmani kollektiiv-keskjaam, abonente 7). Kirju tulnud (1921) 25 000; ajalehti 34 400; ajakirju 100; telegramme saadud ja saadetud 120. **Raudteed** (kitsarööpal. Jõgevalt Puurmanni) 18 km; maanteed 69.7 km; kivisildu 1; puusildu 5; telefonijuhtmeid 41.4 km. 1 km²:le 0.06 km raudteed, 0.22 km maanteed, 0.13 km telefonijuhtmeid.

Riigikogu valimisil (1922) said hääli (kahes terves vallas): Põllumeestekogud 29.18%; E. sots.-dem. 9.02%; Tööerakond 2.08%; Töörahva ühine väerind (komm.) 6.39%; E. rahvaerakond 20.17%; Kristl. rahvaerakond 4.17%; Ises.-sots. 9.82%; Rahvusvabameelne erakond 2.69%; Vene ühend. erakond 0.40%; Asunikud-riigirentn. 14.00%; Balti-Saksa erakond 1.68%; Majaoman. 0.20%; E. demobil. sõjav. 0.13%; Majandusrühm 0.07%; Rootsi liit jäi ilma hääleta.